

II

(Nem jogalkotási aktusok)

HATÁROZATOK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK HATÁROZATA

(2010. szeptember 16.)

az eurobankjegyek valódiság- és forgalomképességi vizsgálatáról, illetve visszaforgatásáról

(EKB/2010/14)

(2010/597/EU)

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK KORMÁNYZÓTANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 128. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányára (a továbbiakban: a KBER Alapokmánya) és különösen annak 16. cikkére,

mivel:

- (1) A Szerződés 128. cikkének (1) bekezdése és a KBER Alapokmányának 16. cikke úgy rendelkezik, hogy a Közösség területén a bankjegyek kibocsátásának engedélyezése az Európai Központi Bank („EKB”) kizárólagos joga. Ez a jogosultság magában foglalja az eurobankjegyek mint fizetőeszközök integritásának biztosításához szükséges intézkedések meghozatalát is.
- (2) Az eurobankjegyek integritásának védelme és a hamisítványok megfelelő felismerésének lehetővé tétele céljából meg kell őrizni a forgalomban lévő eurobankjegyek jó állapotát annak biztosítása érdekében, hogy valódiságuk egyszerűen és megbízhatóan ellenőrizhető legyen, ezért az eurobankjegyek forgalomképességét ellenőrizni kell. A hamisítványos eurobankjegyeket mindezen túlmenően gyorsan fel kell ismerni, és át kell adni a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoknak.
- (3) Az euro pénzhamisítás elleni védelméhez szükséges intézkedések megállapításáról szóló, 2001. június 28-i 1338/2001/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 6. cikke eredetileg a

hitelintézeteket és más hasonló intézményeket kötelezte mindazon eurobankjegyek forgalomból való kivonására, amelyekről tudják vagy kellő alappal feltételezik, hogy hamisak.

- (4) Az eurobankjegyek visszaforgatására vonatkozó harmonizált előírások létrehozása érdekében az EKB 2005-ben kiadta a bankjegyek visszaforgatási keretrendszerét, mely lefektette a hamis eurobankjegyek felismerésére és a valódi eurobankjegyek forgalomképességi vizsgálatára vonatkozó közös szabályokat és eljárásokat ⁽²⁾, ideértve a bankjegyzvizsgáló gépekre vonatkozó előírásokat is. Ezt követően az EKB közös eljárásokat fogadott el a bankjegyzvizsgáló gépek NKB-k általi bevizsgálására.
- (5) Az 1338/2001/EK rendelet módosult ⁽³⁾ annyiban, hogy címzettjeinek köre bővült és azok most már kötelesek biztosítani, hogy az átvett és visszaforgatásra szánt eurobankjegyek valódiságát ellenőrizzék és a hamisítványokat felismerjék. E tekintetben az 1338/2001/EK rendelet előírja, hogy a vizsgálatot az EKB által meghatározott eljárásoknak megfelelően kell végezni. Ezért helyénvaló ezeket az eljárásokat jogi aktusban meghatározni.

⁽²⁾ Az eurobankjegyek visszaforgatása: feltételrendszer a hitelintézetek és a készpénzkezeléssel hivatásszerűen foglalkozó más szervezetek számára a hamisítványok felismerésére és a valódi bankjegyek forgalomképességi vizsgálatára.

⁽³⁾ Az euro pénzhamisítás elleni védelméhez szükséges intézkedések megállapításáról szóló 1338/2001/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. december 18-i 44/2009/EK tanácsi rendelet (HL L 17., 2009.1.22., 1. o.).

⁽¹⁾ HL L 181., 2001.7.4., 6. o.

- (6) A tagállamok az 1338/2001/EK rendelet 6. cikke (1) bekezdésében említett és a rendelet szerinti kötelezettségeiket nem teljesítő intézmények elleni szankciókiszabási jogkörének sérelme nélkül az eurorendszernek lehetőséggel kell rendelkeznie a megfelelő adminisztratív intézkedések meghozatalára annak biztosítása érdekében, hogy az EKB által meghatározott eljárásokat betartsák, valamint az e határozat keretében megállapított szabályokat és eljárásokat ne kerüljék meg, mivel annak következménye a hamis és forgalomképtelen bankjegyek felismerésének elmaradása és visszaforgatása kockázatának növekedése lenne,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Hatály

Az 1338/2001/EK rendelet 6. cikke (1) bekezdésének értelmében ez a határozat állapítja meg a hamis eurobankjegyek felismerésére és a valódi eurobankjegyek forgalomképességi vizsgálatára, illetve visszaforgatására vonatkozó közös szabályokat és eljárásokat.

2. cikk

Fogalom meghatározások

Ennek a határozatnak az alkalmazásában:

- „NKB” azon tagállamok nemzeti központi bankja, amelyek pénzneme az euro.
- „Pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók”: az 1338/2001/EK rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében meghatározott intézmények és gazdasági szereplők.
- „Visszaforgatás”: a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók által a lakosságtól fizetéskor vagy bankszámlára való befizetéskor, illetve más pénzforgalmazótól/pénzfeldolgozótól kapott bankjegyek forgalomba való közvetlen vagy közvetett visszaforgatása.
- „Bankjegyzvizsgáló gép”: ügyfél vagy alkalmazott által kezelt, az I. mellékletben meghatározott gép.
- „Bankjegyzvizsgálógép-típus”: a más bankjegyzvizsgáló gépektől megkülönböztethető bankjegyzvizsgáló gépek csoportja az I. mellékletben leírtak szerint.
- „Közös vizsgálati eljárások”: az EKB által meghatározott azon vizsgálati eljárások, amelyeket az NKB-knak a bankjegyzvizsgálógép-típusok bevizsgálására használniuk kell.
- „Képzett személyzet”: a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók azon alkalmazottai, akik: a) ismerik az eurobankjegyek különféle, az eurorendszer által meghatározott és közzétett nyilvános biztonsági jellemzőit és képesek azok ellenőrzésére; valamint b) ismerik a IIIb. mellékletben felsorolt leválogatási kritériumokat és képesek az eurobankjegyek ezeknek megfelelően történő vizsgálatára.
- „Hamis eurobankjegyek”: az 1338/2001/EK rendelet 2. cikkének a) pontjában meghatározott hamisítványok.
- „Automata pénzkiaadó”: olyan önkiszolgáló berendezés, amely bankkártya vagy más eszköz használatán keresztül bankszámla megterhelésével eurobankjegyeket ad ki a nagyközönségnek, mint például a bankjegykiaadó automata (*automated teller machine – ATM*). Automata pénzkiaadónak minősülnek azok a készpénzfelvételi funkcióval rendelkező önkiszolgáló pénztárgépek (*self-checkout terminals – SCOT*) is, amelyekkel a nagyközönség árukért vagy szolgáltatásokért bankkártyával, készpénzzel vagy más fizetőeszközzel fizethet.
- „Hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok”: az 1338/2001/EK rendelet 2. cikkének b) bekezdésében meghatározott hatóságok.
- „Forgalomképtelen eurobankjegyek”: azok az eurobankjegyek, amelyeket a 6. cikkben említett forgalomképességi vizsgálaton visszaforgatásra alkalmatlannak minősítenek.
- „Hitelintézet”: a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló, 2006. június 14-i 2006/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ 4. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott hitelintézet.

3. cikk

Általános elvek

(1) A pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak az eurobankjegyek valódiság- és forgalomképességi vizsgálatát az ebben a határozatban megállapított eljárásoknak megfelelően kell elvégezniük.

(2) Ha ugyanazon eurobankjegyek visszaforgatásában kettő vagy több pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó vesz részt, az eurobankjegyek valódiság- és forgalomképességi vizsgálatáért felelős pénzforgalmazót/pénzfeldolgozót a nemzeti szabályozásnak megfelelően, ilyen szabályozás hiányában pedig az adott pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók közötti szerződéses szabályozásban kell kijelölni.

(3) Az eurobankjegyek valódiság- és forgalomképességi vizsgálatát az NKB által sikeresen bevizsgált bankjegyzvizsgálógéptípussal vagy képzett személyzet általi kézi vizsgálatallal kell végezni.

(4) Az eurobankjegyek ügyfél által kezelt gépeken vagy automata pénzkiaadókon keresztül történő visszaforgatására csak akkor kerülhet sor, ha az eurobankjegyek valódiság- és forgalomképességi vizsgálatát egy NKB által sikeresen bevizsgált bankjegyzvizsgálógép-típuson elvégezték és azokat valódinak és forgalomképesnek találták. Ez a követelmény azonban nem érvényesül azon eurobankjegyek esetében, amelyeket a pénzforgalmazóhoz/pénzfeldolgozóhoz az NKB vagy más olyan pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó szállított le, mely ilyen módon már elvégezte az eurobankjegyek valódiság- és forgalomképességi vizsgálatát.

(5) A pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó a hamisítványok felismerésére és a valódi eurobankjegyek forgalomképességi vizsgálatára használt, alkalmazott által kezelt gépeket és ügyfelek által kezelt gépeket csak akkor helyezhet üzembe, ha a gépeket egy NKB sikeresen bevizsgálta, és azok szerepelnek az EKB weboldalan a 9. cikk (2) bekezdésének megfelelően. Amennyiben az NKB és a pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó szigorúbb beállításokban nem állapodik meg, a gépeket azokkal a szabványos gyári beállításokkal – beleértve azok frissítéseit is – kell használni, amelyeket a sikeres bevizsgáláskor használtak.

(4) HL L 177., 2006.6.30., 1. o.

(6) Csak pénztári forgalomban forgathatók vissza azok az eurobankjegyek, amelyek tekintetében az eurobankjegyek valódiság- és forgalomképességi vizsgálatát nem a valamely NKB által sikeresen bevizsgált bankjegyzsgálógép-típus, hanem képzett személyzet végezte, és a forgalomképességet, illetve a valódiságot képzett személyzet állapította meg.

(7) Ez a határozat nem vonatkozik arra az esetre, ha a hamisítványok felismerését és a valódi eurobankjegyek forgalomképességi vizsgálatát az NKB-k végzik.

4. cikk

Az eurobankjegyek bankjegyzsgálógép általi osztályozása és kezelése

(1) Az ügyfelek által kezelt géppel ellenőrzött eurobankjegyek osztályozását és kezelését a IIa. mellékletnek megfelelően kell végezni.

(2) Az alkalmazott által kezelt géppel ellenőrzött eurobankjegyek osztályozását és kezelését a IIb. mellékletnek megfelelően kell végezni.

5. cikk

Hamis eurobankjegyek felismerése

A pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak azokat a bankjegyeket, amelyeket a IIa. vagy IIb. mellékletnek megfelelően elvégzett osztályozást vagy a szakképzett személyzet által elvégzett kézi valódiságvizsgálatot követően nem minősítenek valódinak, haldéktalanul – a nemzeti szabályozásnak megfelelően és minden esetben legfeljebb húsz munkanapon belül – át kell adniuk a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok számára.

6. cikk

Forgalomképtelen eurobankjegyek felismerése

(1) A forgalomképességi vizsgálatot a IIIa. és a IIIb. mellékletben megállapított minimum-előírásoknak megfelelően kell végezni.

(2) Az NKB-k az EKB tájékoztatása után szigorúbb előírásokat állapíthatnak meg egy vagy több eurobankjegy-címlet tekintetében, ha az például a tagállamban forgalomban lévő eurobankjegyek minőségromlása miatt indokolt.

(3) A forgalomképtelen eurobankjegyeket a nemzeti szabályokra figyelemmel valamely NKB-nak kell átadni.

7. cikk

Kivételek

(1) Az NKB-k a hitelintézetek távoli, alacsony készpénzforgalmú fiókjai számára engedélyezhetik, hogy képzett személyzet kézzel végezze az ügyfél által üzemeltetett gépeken vagy automata pénzkiadókon keresztül visszaforgatandó eurobankjegyek forgalomképességi vizsgálatát, feltéve, hogy a valódiságvizsgálatot olyan bankjegyzsgálógép-típussal végzik, amelyet valamely

NKB sikeresen bevizsgált. Az ilyen engedély iránti kérelemhez a hitelintézetnek bizonyítékot kell adnia tagállama NKB-jának az adott fiók távoliséga és alacsony készpénzforgalma tekintetében. Minden NKB-k biztosítja, hogy az ilyen módon kézzel ellenőrzött eurobankjegyek mennyisége ne haladja meg az ügyfél által kezelt gépeken vagy automata pénzkiadókon keresztül kiadott eurobankjegyek teljes éves mennyiségének legfeljebb 5 %-át. Az NKB-k döntik el, hogy az 5 %-os határértéket az egyes hitelintézetek vagy az ország összes hitelintézete szintjén alkalmazzák.

(2) Olyan rendkívüli esemény bekövetkezésekor, amelynek következtében valamely tagállamban az eurobankjegy-ellátás jelentősen romlik, a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók képzett személyzete – ideiglenesen és az adott NKB-nak az esemény rendkívüli jellegére vonatkozó egyetértésével – kézzel is elvégezheti az ügyfél által üzemeltetett gépeken vagy automata pénzkiadókon keresztül visszaforgatandó eurobankjegyek valódiság- és forgalomképességi vizsgálatát.

8. cikk

Az eurorendszer kötelezettségvállalásai

(1) Az eurorendszer az új bankjegysorozatok kibocsátása előtt és azt követően is megadja a gyártóknak az eurobankjegyekre és azok gépi úton leolvasható biztonsági jellemzőire vonatkozó, az eurorendszer által meghatározott adatokat, amelyek lehetővé teszik olyan bankjegyzsgálógépek készítését, amelyek képesek a közös vizsgálati eljárásnak megfelelően és az új követelményekhez adaptálhatóak.

(2) Az eurorendszer az új bankjegysorozatok kibocsátása előtt és azt követően is megadja a pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak az eurobankjegyekre és azok nyilvános biztonsági jellemzőire vonatkozó, az eurorendszer által meghatározott adatokat, amelyek lehetővé teszik személyzetük számára a szükséges képzés biztosítását.

(3) Az eurorendszer támogatja a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók által személyzetüknek annak biztosítása érdekében nyújtott képzést, hogy a képzett személyzet képes legyen az eurobankjegyek valódiság- és forgalomképességi vizsgálatára.

(4) Az eurorendszer adott esetben értesíti a pénzforgalmazókat/pénzfeldolgozókat a gépi azonosítást befolyásoló, fellelt hamisítványokról, és intézkedésre kötelezheti azokat, ideértve az érintett bankjegycímlet(ek) visszaforgatásának betiltását.

(5) Az eurorendszer a bankjegyzsgálógép-gyártókat szükség szerint értesíti a gépi azonosítást befolyásoló, fellelt hamisítványokról.

9. cikk

Az eurorendszer bankjegyzsgálógépekre vonatkozó közös vizsgálati eljárásai

(1) Az NKB-k a bankjegyzsgálógép-típusokat a közös vizsgálati eljárásnak megfelelően vizsgálják be.

(2) Az EKB a vizsgálati eredmények (3) bekezdésben említett érvényességi ideje alatt a weboldalán található jegyzékben a sikeresen bevizsgált összes bankjegyzsgálógép-típust feltünteti. Az EKB által meghatározott eljárásnak megfelelően törlik a jegyzékből azt a bankjegyzsgálógép-típust, mely ez idő alatt képtelenné válik az eurorendszer számára ismert összes eurobankjegy-hamisítvány felismerésére.

(3) Amennyiben valamely bankjegyzsgálógép-típus bevizsgálása sikeresen zárul, a vizsgálati eredmények a teljes euroövezetben érvényesek az eredmények EKB weboldalán való közzétételének hónapja végétől számított egy éven át, amennyiben a típus továbbra is képes az eurorendszer számára ezen idő alatt ismertté váló valamennyi eurobankjegy-hamisítvány felismerésére.

(4) Az eurorendszer nem vonható felelősségre amiatt, ha a sikeresen bevizsgált valamely bankjegyzsgálógép-típus nem képes az eurobankjegyek IIa. vagy IIb. melléklet szerinti osztályozására és kezelésére.

10. cikk

Az eurorendszer ellenőrzési tevékenysége és korrekciós intézkedések

(1) Az NKB-k a nemzeti jog követelményei szerint az alábbiakra jogosultak: i. a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók telephelyén a bankjegyzsgáló gépek ellenőrzése céljából helyszíni vizsgálat lefolytatása – beleértve az előzetes bejelentés nélkül végzett vizsgálatokat –, különösen a gépek valódiság- és forgalomképességi vizsgálatra, valamint a hamisgyanús, illetve a nem egyértelműen valódinak minősített eurobankjegyekre és a számlatulajdonosra vonatkozó adatok összekapcsolásának és az adatok visszakereshetőségének biztosítására való képességének ellenőrzése; valamint ii. a bankjegyzsgáló gépek üzemeltetésére és ellenőrzésére, a megvizsgált eurobankjegyek kezelésére, valamint a kézi valódiság- és forgalomképességi vizsgálatra vonatkozó eljárások ellenőrzése.

(2) Az NKB-k a nemzeti jogi követelmények betartásával jogosultak a feldolgozott eurobankjegyekből való mintavételre abból a célból, hogy azokat saját telephelyükön ellenőrizzék.

(3) Amennyiben valamely NKB a helyszíni vizsgálat során e határozat rendelkezéseinek be nem tartását észleli, a pénzforgalmazót/pénzfeldolgozót korrekciós intézkedések meghatározott időn belül történő elfogadására kötelezi. A meg nem felelés kiküszöböléséig a kötelezést előíró NKB az EKB nevében megtiltja a pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó számára az érintett bankjegycímlet(ek) visszaforgatását. Ha a meg nem felelés oka a bankjegyzsgálógép-típus hibája, ennek következtében előfordulhat, hogy a típust törlik a 9. cikk (2) bekezdésében említett jegyzékből.

(4) Amennyiben a pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó a vizsgálat tekintetében az NKB-val nem működik együtt, ezt meg nem felelésnek kell tekinteni.

11. cikk

Adatszolgáltatási kötelezettségek

Annak érdekében, hogy az EKB és az NKB-k ellenőrizhessék e határozat pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók általi betartását, valamint a készpénzforgási ciklus áttekintése érdekében a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók i. írásban – ideértve az elektronikus eszközöket is – értesítik az NKB-kat valamely bankjegyzsgálógép-típus üzembe helyezéséről; valamint ii. megadják az NKB-knak a IV. mellékletben meghatározott adatokat.

12. cikk

Költségek

(1) Az eurorendszer nem téríti meg a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók e határozat teljesítésével kapcsolatban felmerült költségeit.

(2) Az eurorendszer nem nyújt ellentételezést a pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak a megváltozott vagy új biztonsági jellemzőkkel rendelkező eurobankjegyek kibocsátása miatt felmerülő többletköltségeikért.

13. cikk

Záró rendelkezések

(1) Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba. A határozatot 2011. január 1-jétől kell alkalmazni. Minden NKB dönthet úgy, hogy a statisztikai adatok IV. melléklet szerinti jelentése tekintetében a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók számára átmeneti időszakot biztosítanak. A IV. mellékletet legkésőbb 2012. január 1-jétől kell alkalmazni.

(2) Azon tagállamok pénzforgalmazói/pénzfeldolgozói, amelyek az eurót 2011. január 1-jén vagy azt követően vezetik be, a határozat alkalmazására az euro bevezetésétől számított egyéves átmeneti időszakot kapnak.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2010. szeptember 16-án.

az EKB elnöke

Jean-Claude TRICHET

I. MELLÉKLET

BANKJEGYVIZSGÁLÓ GÉPEK

1. Általános műszaki követelmények

- 1.1. Ahhoz, hogy valamely gép bankjegyzsgáló gépnek minősüljön, képesnek kell lennie az alábbiakra: eurobankjegyek (automata adagolással történő) feldolgozása, az eurobankjegyek osztályozása és osztályonkénti fizikai elkülönítése a gép üzemeltetőjének beavatkozása nélkül a IIa. és IIb. mellékletnek megfelelően. A bankjegyzsgáló gépeknek megfelelő számú lerakóval és/vagy más eszközzel kell rendelkezniük a feldolgozott eurobankjegyek megbízható elkülönítéséhez.
- 1.2. A bankjegyzsgáló gépeknek adaptálhatónak kell lenniük annak biztosítására, hogy képesek legyenek az új hamisítványok megbízható felismerésére. Ezen túlmenően, azoknak olyan módon adaptálhatónak is kell lenniük, ami adott esetben lehetővé teszi a változó szigorúságú forgalomképesség-vizsgálati előírásokhoz igazodó beállítást.

2. A bankjegyzsgáló gépek kategóriái

A bankjegyzsgáló gépek lehetnek ügyfél vagy alkalmazott által kezelt gépek:

1. táblázat

Ügyfél által kezelt gépek

A. Ügyfél által kezelt gépek, amelyek a készpénzbefizetést az ügyfélhez rendelik

1.	Készpénzbefizetésre alkalmas gépek (<i>Cash-in machine – CIM</i>)	A CIM az ügyfelek számára lehetővé teszi, hogy bankkártya vagy más eszköz használatával készpénzt fizessenek be bankszámlájukra, de készpénzkifizetési funkcióval nem rendelkezik. A CIM ellenőrzi az eurobankjegyek valóságát, és lehetővé teszi a bankjegyek és a számlatulajdonos adatainak összekapcsolását és az adatok visszakereshetőségét; a forgalomképességi vizsgálat nem kötelező
2.	Készpénz-visszaforgató gépek (<i>Cash-recycling machine – CRM</i>)	A CRM az ügyfelek számára lehetővé teszi, hogy bankkártya vagy más eszköz használatával bankszámlájukra eurobankjegyeket fizessenek be vagy onnan eurobankjegyeket vegyenek fel. A CRM ellenőrzi az eurobankjegyek valóságát és forgalomképességét, és lehetővé teszi a számlatulajdonos visszakeresését. Készpénzfelvételhez a CRM más ügyfelek korábbi ügyleteiben befizetett valódi és forgalomképes eurobankjegyeit használhatja
3.	Készpénzbefizetésre alkalmas kombinált gépek (<i>Combined cash-in machine – CCM</i>)	A CCM az ügyfelek számára lehetővé teszi, hogy bankkártya vagy más eszköz használatával bankszámlájukra eurobankjegyeket fizessenek be vagy onnan eurobankjegyeket vegyenek fel. A CCM ellenőrzi az eurobankjegyek valóságát és lehetővé teszi a számlatulajdonos visszakereshetőségét; a forgalomképességi vizsgálat nem kötelező. Készpénzfelvételhez a CCM-ek nem más ügyfelek korábbi ügyleteiben befizetett, hanem a külön feltöltött eurobankjegyeket használják

B. Ügyfél által kezelt egyéb gépek

4.	Készpénzkifizetésre szolgáló gépek (<i>Cash-out machine – COM</i>)	A COM olyan automata pénzkiaadó, mely az ügyfélnek való kifizetés előtt ellenőrzi az eurobankjegyek valóságát és forgalomképességét. A COM a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók vagy más automatizált rendszer (pl. árusító automata) által feltöltött eurobankjegyeket használja
----	--	--

2. táblázat

Alkalmazott által kezelt gépek

1.	Bankjegyfeldolgozó és -válogató gép (<i>Banknote processing machine – BPM</i>)	A BPM ellenőrzi az eurobankjegyek valódiságát és forgalomképességét
2.	Bankjegyvalódiság-vizsgáló gépek (<i>Banknote authentication machine – BAM</i>)	A BAM elvégzi az eurobankjegyek valódiságvizsgálatát
3.	Pénztárosok kiszolgálására alkalmas bankjegyfeldolgozó és -válogató gép (<i>Teller assistant recycling machines – TARM</i>)	A TARM pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók által kezelt pénzvisszaforgató gép, amely ellenőrzi az eurobankjegyek valódiságát és forgalomképességét. Kézpénzfelvételhez a TARM más ügyfelek korábbi ügyleteiben befizetett valódi és forgalomképes eurobankjegyeit használhatja. Ezen felül biztonságosan őrzi az eurobankjegyeket, és lehetővé teszi a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók számára az ügyfél bankszámlájának jóváírását vagy megterhelését
4.	Pénztárosok kiszolgálására alkalmas bankjegyvalódiság-vizsgáló gép (<i>Teller assistant machines – TAM</i>)	A TAM pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók által kezelt gép, amely ellenőrzi az eurobankjegyek valódiságát. Ezen felül biztonságosan őrzi az eurobankjegyeket, és lehetővé teszi a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók számára az ügyfél bankszámlájának jóváírását vagy megterhelését

Amennyiben az ügyfelek töltik be a TARM vagy TAM által tárolandó eurobankjegyeket vagy az e gépek által kiadott eurobankjegyeket vesznek fel, az ilyen gépeket ügyfél által kezelt gépnek kell tekinteni, és azoknak az eurobankjegyek osztályozását és kezelését a IIa. melléklet szerint kell végezniük.

3. A bankjegyvizsgálógép-típusok

A bankjegyvizsgálógép-típusok bevizsgálását az eurorendszer végzi. A bankjegyvizsgálógép-típusokat egyedi felismerő rendszereik, szoftvereik és az alapfeladataik ellátását szolgáló más alkotóelemek különböztetik meg egymástól. Az alapfeladatok a következők: a) a valódi eurobankjegyek felismerése; b) a hamisgyanús eurobankjegyek felismerése és fizikai elkülönítése; c) a forgalomképtelen eurobankjegyek felismerése és adott esetben fizikai elkülönítése a forgalomképes eurobankjegyeiktől; valamint d) adott esetben a hamisgyanús eurobankjegyként azonosított tárgy és a nem egyértelműen valódi eurobankjegy befizetőjének visszakereshetősége.

IIa. MELLÉKLET

AZ EUROBANKJEGYEK OSZTÁLYOZÁSA ÉS TOVÁBBI TEENDŐK ÜGYFÉL ÁLTAL KEZELT GÉPEK ESETÉBEN

Az eurobankjegyeket az alábbi kategóriák valamelyikébe kell besorolni és kategóriánként fizikailag elkülöníteni. Azoknak a gépeknek, amelyek az eurobankjegyeket forgalomképesség szempontjából nem vizsgálják, nem kell a 4a. és a 4b. kategória között különbséget tenniük.

1. táblázat

Az eurobankjegyek osztályozása és további teendők az ügyfél által kezelt olyan gépeknél, amelyek a készpénzbefizetést az ügyfél visszakereshetősége mellett végzik

Kategória	Tulajdonságok	Teendők
1. Nem eurobankjegyként felismert tárgyak	Nem eurobankjegyként felismert tárgyak az alábbi okok valamelyikénél fogva: <ul style="list-style-type: none"> – nem eurobankjegyek – eurobankjegyhez hasonlító tárgyak – hibás kép vagy formátum – nagy számárful(ek) vagy hiányzó darab(ok) – a gép feltöltési vagy szállítási hibája 	A gép visszaadja az ügyfélnek
2. Hamisgyanús eurobankjegyek	A kép és a formátum felismert, de a gép által ellenőrzött egy vagy több valódiságot igazoló elem hiányzik vagy egyértelműen a toleranciaszinten kívülre esik	Bevonandó a forgalomból. Valódiságvizsgálat céljából a számlatulajdonossal kapcsolatos információkkal együtt minél előbb, de legkésőbb húsz munkanappal a gépbe való befizetést követően eljuttatni a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságokhoz. Számlatulajdonos részére nem jóváírandó
3. Nem egyértelműen valódinak minősülő eurobankjegyek	A kép és a formátum felismert, de nem az összes, a gép által ellenőrzött, valódiságot igazoló elem felismert minőségbeli és/vagy toleranciaszintbeli eltérések miatt. Többnyire forgalomképtelen eurobankjegyek	Bevonandó a forgalomból. Az érintett bankjegyeket elkülönítve kell feldolgozni, majd valódiságvizsgálat céljából minél előbb, de legkésőbb húsz munkanappal a gépbe való befizetést követően el kell szállítani a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságokhoz. A számlatulajdonosra vonatkozó információkat a bankjegyek gép által történő felismerését követően nyolc hétig meg kell őrizni. Ezeket az információkat igény esetén a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok rendelkezésére kell bocsátani. A másik lehetőség – a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságokkal egyetértésben – a számlatulajdonos azonosítását lehetővé tévő információk e hatóságoknak történő átadása, az eurobankjegyekkel együtt. A számlatulajdonos részére jóváírható
4a. Valódinak és forgalomképesnek minősülő eurobankjegyek	A gép által elvégzett valamennyi valódiság- és forgalomképességi vizsgálat pozitív eredménnyel járt	Visszaforgatásra felhasználható. Számlatulajdonos részére jóváírandó
4b. Valódinak, de forgalomképtelennek minősülő eurobankjegyek	A gép által elvégzett valamennyi valódiságvizsgálat pozitív eredménnyel járt. Legalább egy forgalomképességi feltétel vizsgálata negatív eredménnyel járt	Visszaforgatásra nem felhasználható, az NKB részére visszaküldendő. Számlatulajdonos részére jóváírandó

A 2. és a 3. kategóriába tartozó eurobankjegyeket a gépek abban az esetben sem adják vissza az ügyfeleknek, ha a gép lehetővé teszi a készpénz-befizetési ügylet visszavonását. Az ügylet visszavonása esetén az ilyen bankjegyek visszatartására a gépen belüli ideiglenes tárolóban történő elhelyezéssel kerülhet sor.

Az NKB hozzájárulhat ahhoz, hogy a 3. kategóriába tartozó eurobankjegyeket a 4a. és a 4b. kategóriában tartozó eurobankjegyeiktől fizikailag ne különítsék el, és ilyen esetben mindhárom kategóriát 3. kategóriájú eurobankjegyként kell kezelni.

2. táblázat

Az eurobankjegyek osztályozása és további teendők az ügyfél által kezelt más gépeknél

Kategória	Tulajdonságok	Teendők
A. i. Nem eurobankjegyként felismert tárgy; vagy ii. hamisgyanús eurobankjegy; vagy iii. nem egyértelműen valódinak minősülő eurobankjegyek	<p>i. Nem eurobankjegyként felismert tárgyak az alábbi okok valamelyikénél fogva:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nem eurobankjegyek – eurobankjegyszerű tárgyak – hibás kép vagy formátum – nagy számárfül(ek) vagy hiányzó darab(ok) – a gép feltöltési vagy szállítási hibája <p>ii. Hamisgyanús eurobankjegyként azonosított tárgy, mert a kép és a formátum felismert, de a gép által ellenőrzött egy vagy több valódiságot igazoló elem hiányzik, vagy minősége egyértelműen a toleranciaszinten kívülre esik</p> <p>iii. Nem egyértelműen valódinak minősülő eurobankjegyek, mert a kép és a formátum felismert, de nem az összes, a gép által ellenőrzött, valódiságot igazoló elem felismert minőségbeli és/vagy toleranciaszintbeli eltérések miatt. Többnyire forgalomképtelen eurobankjegyek</p>	<p>Bevonandó a forgalomból.</p> <p>Elkülönítve kell feldolgozni, majd valódiságvizsgálat céljából minél előbb, de legkésőbb húsz munkanappal a gép általi felismerést követően el kell szállítani a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságokhoz</p>
B1. Valódinak és forgalomképesnek minősülő eurobankjegyek	A gép által elvégzett valamennyi valódiság- és forgalomképességi vizsgálat pozitív eredménnyel járt	Az ügyfélnek visszaadható
B2. Valódinak és forgalomképtelennek minősülő eurobankjegyek	A gép által elvégzett valamennyi valódiságvizsgálat pozitív eredménnyel járt. Legalább egy forgalomképességi feltétel vizsgálata negatív eredménnyel járt	Ügyfélnek nem kifizethető, és az NKB részére visszaküldendő

IIb. MELLÉKLET

A BANKJEGYEK OSZTÁLYOZÁSA ÉS TOVÁBBI TEENDŐK ALKALMAZOTT ÁLTAL MŰKÖDTETETT GÉPEK ESETÉBEN

Az eurobankjegyeket az alábbi kategóriák valamelyikébe kell besorolni és kategóriánként fizikailag elkülöníteni. Azoknak a gépeknek, amelyek az eurobankjegyeket forgalomképesség szempontjából nem vizsgálják, nem kell a B1-es és a B2-es kategória között különbséget tenniük.

A bankjegyek osztályozása és további teendők alkalmazott által kezelt gépeknél

Kategória	Tulajdonságok	Teendők
A. i. Nem eurobankjegyként felismert tárgy; vagy ii. hamisgyanús eurobankjegy; vagy iii. nem egyértelműen valódinak minősülő eurobankjegyek	i. Nem eurobankjegyként felismert tárgyak az alábbi okok valamelyikénél fogva: – nem eurobankjegyek – eurobankjegyszerű tárgyak – hibás kép vagy formátum – nagy számfül(ek) vagy hiányzó darab(ok) – a gép feltöltési vagy szállítási hibája ii. Hamisgyanús eurobankjegyként azonosított tárgy, mert a kép és a formátum felismert, de a gép által ellenőrzött egy vagy több valódiságot igazoló elem hiányzik, vagy minősége egyértelműen a toleranciaszinten kívülre esik iii. Nem egyértelműen valódinak minősülő eurobankjegyek, mert a kép és a formátum felismert, de nem az összes, a gép által ellenőrzött, valódiságot igazoló elem felismert minőségbeli és/vagy toleranciaszintbeli eltérések miatt. Többnyire forgalomképtelen eurobankjegyek	Visszaadás a személyzetnek további vizsgálat és egyéb teendők érdekében. i. Nem eurobankjegyként felismert tárgyak: a tárgyak alkalmazott általi szemrevételezése után azokat külön kell választani a hamisgyanús bankjegyektől valamint a nem egyértelműen valódi bankjegyektől; ii. hamisgyanús bankjegyek; és iii. nem egyértelműen valódi bankjegyek: ezeket elkülönítve kell feldolgozni, majd valódiságvizsgálat céljából haladéktalanul, de legkésőbb húsz munkanappal a gépbe való befizetést követően el kell szállítani a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságokhoz
B1. Valódinak és forgalomképesnek minősülő eurobankjegyek	A gép által elvégzett valamennyi valódiság- és forgalomképességi vizsgálat pozitív eredménnyel járt	Visszaforgatásra felhasználható. Számlatulajdonos részére jóváírandó
B2. Valódinak és forgalomképtelennek minősülő eurobankjegyek	A gép által elvégzett valamennyi valódiságvizsgálat pozitív eredménnyel jártak. Legalább egy forgalomképességi feltétel vizsgálata negatív eredménnyel járt	Visszaforgatásra nem felhasználható, az NKB részére visszaküldendő. Számlatulajdonos részére jóváírandó

Az alkalmazott által kezelt egyes gépekre vonatkozó külön osztályozási és válogatási szabályok

1. A BPM az eurobankjegyeket a IIb. mellékletben meghatározott A., B1. és B2. kategóriákba osztályozza és fizikailag leválogatja, amihez a kezelői beavatkozás kiiktatása érdekében legalább három lerakóra van szükség.

2. A két lerakóval felszerelt BPM-ek is felhasználhatóak eurobankjegyek osztályozására és leválogatására, ha a következő követelmények teljesülnek:
    - a) A valódiság- és forgalomképességi vizsgálat a gépen való ugyanazon áthaladáskor történik. Az áthaladás közben a B1. kategóriába tartozó minden eurobankjegyet az egyik lerakóba, míg az A. és B2. kategóriába tartozó eurobankjegyeket a B1. kategóriájú eurobankjegyekkel fizikailag semmiféle módon nem érintkező különálló lerakóba kell leválogatni.
    - b) Ha a kezelő az A. kategóriába tartozó valamely eurobankjegyet talál a második lerakóban, az ebben található eurobankjegyeken az ellenőrzést ismét le kell futtatnia. A második áthaladás közben a hamisgyanús eurobankjegyeket ezek újbóli lefuttatásával és külön lerakóba történő leválogatásával el kell választani a B2. kategóriájú eurobankjegyeiktől.
  3. A BAM az eurobankjegyeket A. és B. kategóriába osztályozza és fizikailag leválogatja, amihez a kezelői beavatkozás kiiktatása érdekében legalább két lerakóra van szükség.
  4. Az egy lerakóval felszerelt BAM-ok is felhasználhatóak eurobankjegyek osztályozására és leválogatására, ha a következő követelmények teljesülnek:
    - a) Az A. kategóriába tartozó eurobankjegyek feldolgozásakor a gépnek a feldolgozást minden alkalommal le kell állítania, és az A. kategóriába tartozó eurobankjegyet olyan helyzetben kell tartania, ami megakadályozza a fizikai érintkezést a valódinak minősített eurobankjegyekkel.
    - b) A valódiságvizsgálat eredményét az A. kategóriába tartozó minden egyes eurobankjegy tekintetében a kijelzőn kell megjeleníteni.
    - c) A gépnek a feldolgozás leállásakor ellenőriznie kell az A. kategóriájú eurobankjegy jelenlétét, és a feldolgozás csak azt követően indulhat újra, hogy a kezelő az A. kategóriájú eurobankjegyet fizikailag eltávolította.
    - d) A kezelő a feldolgozás üzemmód minden egyes leállásakor legfeljebb az A. kategóriába tartozó egy eurobankjegyhez férhet hozzá.
-

IIIa. MELLÉKLET

**AZ EUROBANKJEGYEK AUTOMATIKUS FORGALOMKÉPESSÉGI VIZSGÁLATÁRA VONATKOZÓ
MINIMUM-ELŐÍRÁSOK**

Ez a melléklet állapítja meg az eurobankjegyek bankjegyzvizsgáló gépek általi automatikus forgalomképességi vizsgálatára vonatkozó minimumszabályokat.

A forgalomképességi vizsgálat során forgalomképtelen minden olyan eurobankjegy, mely olyan tekintetben szenved hiányosságban, amelyre kötelező követelmény került megállapításra.

A bankjegyzvizsgáló gépek által végzett forgalomképességi vizsgálat elfogadható toleranciaszintje 5 %. Ez annyit jelent, hogy a gép legfeljebb az eurobankjegyek 5 %-a tekintetében adhat tévesen forgalomképes minősítést.

1. táblázat

A géppel végzett forgalomképesség szerinti válogatás leválogatási kritériumai

Hiba		Meghatározás
1.	Szennyeződés	Az eurobankjegy teljes felülete szennyezett
2.	Folt	Korlátozott kiterjedésű szennyeződés
3.	Graffiti	Az eurobankjegyre hozzáadott jel vagy betű van ráírva vagy bármely egyéb módon feltüntetve
4.	Festékhányos bankjegy	Az eurobankjegy egy részéről vagy egészéről hiányzik a festék, pl. egy kimosott eurobankjegy
5.	Szakadás	Magától értetődő
6.	Lyuk	Magától értetődő
7.	Csonka bankjegy	Az eurobankjegy darabjának (darabjainak) legalább a bankjegy egyik széle mentén fennálló hiánya (szemben a kilyukadással)
8.	Ragasztás	Ugyanazon vagy több bankjegy darabjainak ragasztószalaggal vagy folyékony ragasztóval, illetve bármely egyéb módon való egymáshoz rögzítése
9.	Hajtogatásból eredő gyűrődés	Többszörös véletlenszerű elhelyezkedésű gyűrődés
10.	Puha bankjegypapír	A tartás észrevehető elvesztését eredményező szerkezeti romlás
11.	Hajtogatás	Magától értetődő
12.	Behajtott sarok	Magától értetődő

A leválogatási kritériumokra vonatkozó további információk

1. Szennyeződés

A szennyeződés megnöveli az eurobankjegyek fényátbocsátását. A következő táblázat határozza meg az új eurobankjegyekhez viszonyítva az ellenőrzött minta legnagyobb fényátbocsátás-emelkedését, amely mellett az még forgalomképesnek minősíthető:

2. táblázat

Fényátbocsátási szintek

Címlet	Az ellenőrzött minta új eurobankjegyhez viszonyított legnagyobb fényátbocsátás-emelkedése	Szűrő
5 EUR	0,06	Magenta
10 EUR	0,06	Magenta
20 EUR	0,08	Magenta
50 EUR	0,07	Magenta
100 EUR	0,07	Magenta
200 EUR	0,04	Magenta
500 EUR	0,04	Magenta

Az e kritériumoknak nem megfelelő eurobankjegyek forgalomképtelenek. Az NKB-k tartanak olyan referencia-bankjegyeket, amelyeken az e kritériumokból származtatott szennyeződés látható. A referencia-eurobankjegyek sűrűségmérései az alábbi kritériumokon alapulnak:

- Az ISO 5 szabvány 3. és 4. részének sűrűségmérési szabványa
- Szűrőkre vonatkozó szabvány: DIN 16536
- Abszolút mérések: szabványos kalibráció (fehér csempe)
- Polarizációs szűrő: bekapcsolva
- Nyílás: 3 mm
- Megvilágítás: D65/2
- Háttér: fehér csempe szabványos kalibrációval

A referencia-bankjegy fényátbocsátás-emelkedése a bankjegy előlapján és hátlapján nem nyomtatott és vízjelet nem tartalmazó területen végzett, legalább négy-négy mérés átlaga közül a legnagyobb érték.

2. Folt

A nyomat nélküli területen legalább 9 mm × 9 mm, illetve a nyomott területen legalább 15 mm × 15 mm területet fedő korlátozott kiterjedésű szennyeződést mutató eurobankjegyek forgalomképtelenek.

3. Graffiti

A graffiti kimutatására jelenleg kötelező követelmény nincsen.

4. Festékhányos bankjegy

Az eurobankjegyek festékhányos pl. kimosás vagy maró vegyi anyagoknak való kitettség miatt következik be. Az ilyen forgalomképtelen bankjegyeket képdetektor vagy UV-detektor ismerheti fel.

5. Szakadás

A nyitott és a gép továbbító szíja(i) által nem takart szakadást mutató eurobankjegyek forgalomképtelenek, ha a szakadás az alább meghatározott méreteknél nagyobb.

3. táblázat

Szakadás

Irány	Szélesség	Hosszúság
Függőleges	4 mm	8 mm
Vízszintes	4 mm	15 mm
Átlós	4 mm	18 mm (*)

(*) A bankjegyben a szakadás hosszúsága a szakadás csúcsát és a szakadás kiindulópontjához tartozó bankjegyszélt összekötő egyenes hosszával mérendő, nem a szakadás vonalhosszúságával.

6. Lyuk

A gép továbbító szíja(i) által nem takart lyukat mutató eurobankjegyek forgalomképtelenek, ha a lyuk területe 10 mm²-nél nagyobb.

7. Csonka bankjegy

Forgalomképtelenek azok az eurobankjegyek, amelyek hossza legalább 6 mm-rel vagy szélessége legalább 5 mm-rel megrövidült. Az eltérés mérésekor az eurobankjegyek névleges hosszúságát és szélességét kell figyelembe venni.

8. Ragasztás

A ragasztott eurobankjegy bankjegyek darabjainak (például ragasztószalaggal vagy folyékony ragasztóval történő) összeillesztéséből keletkezik. A 10 mm × 40 mm-nél nagyobb területű és 50 µm-t meghaladó vastagságú ragasztószalaggal ragasztott eurobankjegy forgalomképtelen.

9. Hajtogatásból eredő gyűrődés

A gyűrött eurobankjegyek erősségük vagy hajtogathatóságuk szintjének csökkenésével ismerhetők fel. Kötelező követelmény nincsen.

10. Puha bankjegypapír

Lehetőség szerint forgalomképtelennek kell minősíteni a tartásukat veszített eurobankjegyeket. Mivel a tartás elvesztése összefügg a szennyeződéssel, a puha eurobankjegyeket általában a szennyeződéserzékelők is felismerik. Kötelező követelmény nincsen.

11. Hajtogatás

Az összehajtott eurobankjegyek a hosszúság vagy szélesség csökkenése miatt az eurobankjegyek méretét ellenőrző érzékelőkkel mutathatóak ki. Ezen túlmenően a vastagságérzékelőkkel is felismerhetők. A műszaki korlátok miatt azonban csak a csonka bankjegyre megállapított kritériumoknak megfelelő – azaz a hosszúság 6 mm-t, a szélesség 5 mm-t meghaladó rövidülését eredményező – hajtasokat lehet felismerni, és csak az ilyen bankjegyek forgalomképtelenek.

12. Behajtott sarok

A 130 mm²-nél nagyobb területű és a rövidebb élén 10 mm-nél hosszabb számárfüllel rendelkező eurobankjegy forgalomképtelen.

IIIb. MELLÉKLET

AZ EUROBANKJEGYEK KÉZI FORGALOMKÉPESÉGI VIZSGÁLATÁRA VONATKOZÓ
MINIMUM-ELŐÍRÁSOK

Ez a melléklet állapítja meg az eurobankjegyek képzett személyzet általi kézi forgalomképeségi vizsgálatára vonatkozó minimumszabályokat.

A forgalomképeségi vizsgálat során forgalomképtelen minden olyan eurobankjegy, amely az alábbi táblázatban meghatározott hibában szenved, illetve amely látható biztonsági jellemzőinek legalább egyike egyértelműen észrevehető. Az összehajtogatott és a számárfüles eurobankjegyeket azonban lehetőleg kézi simítással helyre kell hozni. A forgalomképeségi vizsgálat az eurobankjegyek szemrevételezésével történik, és eszközök használatát nem igényli.

A kézi forgalomképeségi vizsgálat leválogatási kritériumai

Tulajdonság		Megnevezés
1.	Szennyeződés	A bankjegy teljes felületén szemmel látható szennyeződés található
2.	Folt	Korlátozott kiterjedésű, szemmel látható szennyeződés
3.	Graffiti	Az eurobankjegyre szemmel láthatóan hozzáadott jel vagy betű van ráírva vagy bármely egyéb módon feltüntetve
4.	Festékhányos bankjegy	Az eurobankjegy egy részéről vagy egészéről szemmel láthatóan hiányzik a festék, pl. egy kimosott eurobankjegy
5.	Szakadás	A szélén legalább egy szakadást mutató eurobankjegy
6.	Lyuk	A legalább egy látható lyukat mutató eurobankjegy
7.	Csonka bankjegy	Az eurobankjegy darabjának/darabjainak legalább a bankjegy egyik széle mentén fennálló hiánya (szemben a kilyukadással), pl. hiányzó sarok
8.	Ragasztás	Ugyanazon vagy több bankjegy darabjainak ragasztószalaggal vagy folyékony ragasztóval, illetve bármely egyéb módon való egymáshoz rögzítése
9.	Hajtogatásból eredő gyűrődés	Eurobankjegyek több véletlenszerűen elhelyezkedő olyan gyűrődéssel, amelyek jelentősen rontják annak látható megjelenését
10.	Puha bankjegypapír	A tartás észrevehető elvesztését eredményező szerkezeti romlásban szenvedő eurobankjegyek
11.	Hajtogatott eurobankjegyek	Összehajtogatott eurobankjegy, ideértve a ki nem simítható eurobankjegyet
12.	Behajtott sarok	Legalább egy szemmel láthatóan behajtott sarokkal rendelkező eurobankjegy

IV. MELLÉKLET

ADATGYŰJTÉS PÉNZFORGALMAZÓKTÓL/PÉNZFELDOLGOZÓKTÓL

1. **Célkitűzések**

Az adatgyűjtés célja az NKB-k és az EKB számára a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók vonatkozó tevékenységének és a készpénzforgalmi ciklus alakulásának nyomon követése.

2. **Általános elvek**

- 2.1. A bankjegyzvizsgáló gépekre vonatkozó adatokat csak akkor kell jelenteni, ha a gépeket visszaforgatásra használják.
- 2.2. A pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók rendszeresen megadják tagállamuk NKB-jának a következő adatokat:
  - azokra a helyiségekre vonatkozó adatok, ahol pénzforgalmazás/pénzkezelés folyik, valamint
  - a bankjegyzvizsgáló gépekre és az automata pénzkiadókra vonatkozó adatok.
- 2.3. Ezen túlmenően az eurobankjegyeket bankjegyzvizsgáló gépeken és automata pénzkiadókon keresztül visszaforgató pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók rendszeresen megadják tagállamuk NKB-jának a következő adatokat:
  - a bankjegyzvizsgáló gépek és automata pénzkiadók használatával zajló készpénzműveletek nagyságára (a feldolgozott eurobankjegyek számára) vonatkozó adatok,
  - azon távoli, alacsony készpénzforgalmú fióktelepekre vonatkozó adatok, ahol a forgalomképességi vizsgálat kézi úton folyik.

3. **Adattípusok és adatszolgáltatási követelmények**

- 3.1. A begyűjtött adatokat azok jellegétől függően törzsadatokra és operatív adatokra bontják.

Törzsadatok

- 3.2. A törzsadatok körébe az alábbiakra vonatkozó adatok tartoznak: a) az egyes pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók és a működő bankjegyzvizsgáló gépeik és automata pénzkiadó gépeik; valamint b) a hitelintézetek távoli fióktelepei.
- 3.3. A törzsadatokat az NKB-nak e határozat alkalmazásának napján, ezt követően pedig hathavonta kell megadni. Az 1. függelékben meghatározott sablonban megadott adatokat meg kell adni, de az NKB előírhatja azoknak más formátumban történő szolgáltatását. Az NKB-k egy átmeneti időszakon át havi vagy negyedéves adatszolgáltatást kérhetnek, ha a határozat hatálybalépése előtt a gyakorlat ez volt.
- 3.4. Az NKB-k dönthetnek úgy, hogy ellenőrzési célra helyi, fióktelepi szinten gyűjtenek adatokat.
- 3.5. Az NKB-k dönthetnek úgy, hogy kizárják az adatszolgáltatási követelmények hatálya alól azokat az eurobankjegyzvizsgáló gépeket, amelyeket pénztári eurobankjegyzforgalomban adnak ki.
- 3.6. A 3. függelékben meghatározott sablonban a távoli fióktelepekre vonatkozóan megadott adatokat meg kell adni, de az NKB előírhatja azoknak más formátumban történő szolgáltatását.

Operatív adatok

- 3.7. A pénzforgalmazóktól/pénzfeldolgozóktól származó, az eurobankjegyek feldolgozására és visszaforgatására vonatkozó adatok operatív adatnak minősülnek.
- 3.8. Az NKB-k dönthetnek úgy, hogy az 1338/2001/EK rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében említett gazdasági szereplőket mentesítik az operatív adatok szolgáltatásának kötelezettsége alól, ha az általuk automata pénzkiadókon keresztül visszaforgatott eurobankjegyek száma nem éri el az NKB által meghatározott küszöbértéket.

- 3.9. Az adatokat hathavonként kell megadni. Az adatokat legkésőbb az adott adatszolgáltatási időszak végét követő két hónapon belül kell szolgáltatni, azaz február és augusztus végéig. Az adatszolgáltatáshoz használható a 2. függelékben található sablon. Az NKB-k egy átmeneti időszakon át havi vagy negyedéves adatszolgáltatást kérhetnek, ha a határozat hatálybalépése előtt a gyakorlat ez volt.
  - 3.10. Az adatokat azok a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók szolgáltatják, amelyek eurobankjegyek fizikai kezelését végzik. Ha a pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó a valódiság- és forgalomképességi vizsgálatot más pénzforgalmazónak/pénzfeldolgozónak kiszervezi, az adatszolgáltatást a 3. cikk (2) bekezdésének megfelelően kijelölt pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó teljesíti.
  - 3.11. A pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók az adatokat darabszámban (mennyiségben), országosan összesítve és eurobankjegy-címlet szerinti bontásban szolgáltatják. Hitelintézetek távoli fióktelepei tekintetében az operatív adatok szolgáltatása elkülönítve történik.
  - 3.12. Az NKB-k dönthetnek úgy, hogy ellenőrzési célra helyi, fióktelepi szinten gyűjtenek adatokat.
  - 3.13. Az NKB-k dönthetnek úgy, hogy kizárják az adatszolgáltatási követelmények hatálya alól azokat az eurobankjegyet, amelyeket bankjegyzivizsgáló gépeken dolgoznak fel és pénztári forgalomban adnak ki.
  - 3.14. Az NKB azokat a pénzforgalmazókat/pénzfeldolgozókat, amelyek a valódiság- és forgalomképességi vizsgálatot más pénzforgalmazónak/pénzfeldolgozónak szervezik ki, felkérheti a megbízottra vonatkozó adatszolgáltatásra.
  - 3.15. A 3. függelékben meghatározott sablonban a távoli fióktelepekre vonatkozóan megadott adatokat meg kell adni, de az NKB előírhatja azoknak más formátumban történő szolgáltatását, és megállapodhat a pénzforgalmazókkal/pénzfeldolgozókkal részletesebb adatgyűjtésről is.
4. **Az adatok titkossága és közzététele**
- 4.1. A törzsadatok és az operatív adatok egyaránt titkosak.
  - 4.2. Az NKB-k és az EKB dönthetnek jelentések vagy statisztikák e melléklet alapján beszerzett adatok felhasználásával történő közzététele mellett. Az ilyen kiadványokhoz az adatokat úgy kell összesíteni, hogy abból az egyes adatszolgáltatókat ne lehessen azonosítani.
-

1. FÜGGELÉK

SABLON AZ ADATSZOLGÁLTATÁSHOZ

Törzsadatok

Az adatszolgáltatás címzettje:

[Az NKB neve; kapcsolattartó kérdések esetére; cím]

1. A pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó adatai

A pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó neve:

Központ címe:

Postai irányítószám:

Város:

Utca és házszám:

Vállalat típusa:

- hitelintézet
- pénzváltó
- pénzfeldolgozó vállalat, amely nem pénzforgalmi intézmény
- kereskedő (kiskereskedő)
- kaszinó
- egyéb, ideértve a fenti kategóriákba nem tartozó hitelintézetet (kérjük megadni)

Kapcsolattartók:

Nevek:

Telefon:

Fax:

E-mail cím:

Kiszervező partner (ha van):

Név:

Cím:

Postai irányítószám:

Város:

2. Ügyfél által kezelt gépek

Típus	Gyártó (*)	A gép megnevezése (*)	Azonosítás (*) (felismerő rendszer/ szoftververziók)	Üzemben lévő gépek teljes száma
CIM				
CRM				
CCM				
COM				
TARM (**)				
TAM (**)				

(*) Ha az EKB egyedi azonosító számot nem adott, ezeket a rovatokat az EKB weboldalán szereplő adatok szerint kell kitölteni.

(**) Ügyfél által kezelt gépként használt.

3. Alkalmazott által kezelt gépek

	Gyártó (*)	A gép megnevezése (*)	Azonosítás (*) (felismerő rendszer/ szoftververziók)	Üzemben lévő gépek teljes száma
BPM				
BAM				
TARM (**)				
TAM (**)				

(*) Ha az EKB egyedi azonosító számot nem adott, ezeket a rovatokat az EKB weboldalán szereplő adatok szerint kell kitölteni.

(**) Kizárólag alkalmazott által kezelt gépként használt.

4. Automata pénzkidők

Típus	Üzemben lévő gépek teljes száma
ATM	
SCoT	
Egyéb	

2. FÜGGELÉK

SABLON AZ ADATSZOLGÁLTATÁSHOZ

Operatív adatok

1. A pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó adatai

A pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó neve	
Adatszolgáltatási időszak	

2. Adatok

Kérjük az adatokat – az NKB döntésétől függően – országosan vagy regionálisan, a távoli fióktelepek adatai nélkül megadni.

	Feldolgozott eurobankjegyek teljes száma ⁽¹⁾	Ebből forgalomképtelenként leválogatott ⁽¹⁾	Ebből visszaforgatott ⁽²⁾
5 EUR			
10 EUR			
20 EUR			
50 EUR			
100 EUR			
200 EUR			
500 EUR			

⁽¹⁾ Az alkalmazott és az ügyfél által kezelt gépek adatai egyaránt.

⁽²⁾ Nem tartoznak bele az NKB-nak visszaküldött eurobankjegyek és a nem alkalmazott által kezelt gépeken feldolgozott, pénztári forgalomban visszaforgatott eurobankjegyek.

Az ügyfél által kezelt gépeken és automata pénzkiadókon át kiadott eurobankjegyek száma	
---	--

Ezek az adatok hitelintézetekre kötelezőek.

3. FÜGGELÉK

HITELINTÉZETEK TÁVOLI FIÓKJAI

Ezeket az adatokat csak azoknak a hitelintézeteknek kell megadniuk, amelyek rendelkeznek a 7. cikk (1) bekezdésében említett távoli fiókokkal.

1. Hitelintézet adatai

Hitelintézet neve	
Adatszolgáltatási időszak	

2. Adatok

Távoli fiók neve	Cím	Az ügyfél által kezelt gépeken és automata pénzkiadókon át kiadott eurobankjegyek száma